

Na FAZOS-u održan Europski dan doktorata 2026.

Gorana RAŠIĆ, Dunja UDOVIČIĆ

Na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek 13. svibnja 2026. održan je Europski dan doktorata 2026., događaj posvećen promociji znanosti, istraživanja i međunarodne akademske suradnje. Okupljeni doktorandi, istraživači, profesori i studenti imali su priliku razmijeniti iskustva stečena na europskim sveučilištima, predstaviti aktualna istraživanja te razgovarati o važnosti doktorskog obrazovanja u razvoju suvremenog društva i europskog istraživačkog prostora. Taj događaj inicirale su europske akademske mreže koje predstavljaju doktorsku zajednicu diljem kontinenta. Sudionike je na početku događaja pozdravio prof. dr. sc. Tomislav Vinković, dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek. Uvodne riječi održali su izv. prof. dr. sc. Željka Klir Šalavardić, prodekanica za znanost i poslijediplomske studije, te doc. dr. sc. Marin Kovačić, prodekan za međunarodnu suradnju i studije na engleskom jeziku. Cilj je toga događaja istaknuti ključnu ulogu doktoranada i doktora znanosti u poticanju znanstvene izvrsnosti, inovacija i društvenog napretka - i unutar akademske zajednice, i izvan nje. Taj je dan osmišljen kako bi: inspirirao studente u Europi i šire da nastave obrazovanje na doktorskim studijima

povećao svijest poslodavaca o doktorskim kvalifikacijama i njihovu prepoznavanju predstavio raznolike karijerne puteve i društvene doprinose doktoranada i doktora znanosti. U obilježavanju Europskog dana doktorata 2026. godine sudjelovalo je ukupno 180 visokoobrazovnih institucija iz cijele Europe. Program događaja obuhvatio je niz zanimljivih predavanja iz područja biotehničkih i prirodnih znanosti. Dr. sc. Maja Karnaš Babić predstavila je iskustva i istraživanja vezana uz analizu grožđa na Institutu Julius Kuhn u Njemačkoj, dok je Helena Ereš govorila o istraživanju entomopatogenih nematoda na Institutu ICVV u španjolskom Logroñu. Denis Deže govorio je o mikroalga-ma kao potencijalnoj biomasi budućnosti te o iskustvima znanstvenog usavršavanja na Sveučilištu u Ljubljani, dok je Josipa Štavalj predstavila rezultate istraživanja kvalitete sjemena trutova medonosne pčele provedenog tijekom Erasmus mobilnosti na Sveučilištu u Zaragoza u Španjolskoj. Poseban naglasak stavljen je na međunarodnu suradnju i mogućnosti doktorskih mobilnosti, a sudionicima je predstavljen i program Međunarodne doktorske škole Sveučilišta Castilla-La Mancha u Španjolskoj. Europski dan doktorata na FAZOS-u pružio je inspirativno okruženje za razmjenu ideja i dodatno osnažio vidljivost doktorskih studija i mladih znanstvenika unutar akademske zajednice.

CySafe SmartMob: Na FERIT-u predstavljen projekt usmjeren na sigurnost pametne mobilnosti

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (FERIT) kontinuirano potiče razvoj znanstvenoistraživačkih aktivnosti uz jačanje prekogranične suradnje kroz projekte usmjerene na suvremene tehnološke izazove. Među takvim je aktivnostima i projekt "Jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta u pametnoj mobilnosti orijentiranoj na kibernetičku sigurnost i funkcionalnu sigurnost" (CySafe SmartMob) koji se provodi u partnerstvu s Fakultetom tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu (FTN). U sklopu projekta 11. svibnja 2026. godine na FERIT-u je održana početna konferencija na kojoj su predstavljene njegovi ciljevi, aktivnosti i očekivani rezultati. Više detalja o projektu predstavio je voditelj projekta prof. dr. sc. Mario Vranješ, dok su o važnosti suradnje i planiranim aktivnostima govorili i ostali predstavnici obiju partnerskih institucija. Time se nastavlja uspješno partnerstvo između FERIT-a i FTN-a tijekom kojega su u prethodnoj fazi djelovali u području razvoja programskih rješenja za suvremena vozila i njihova testiranja, dok je sada naglasak stavljen na razvoj sigurnijih sustava koji će biti otporniji na kibernetičke

prijetnje i tehničke kvarove. Projekt CySafe SmartMob, ukupne vrijednosti 822.934,00 EUR, usmjeren je na područje kibernetičke i funkcionalne sigurnosti u prometnim sustavima temeljenima na umjetnoj inteligenciji, u cilju razvoja sigurnijih i održivijih rješenja za suvremena vozila. Projektom se nastoji odgovoriti na rastuću potrebu za stručnjacima u navedenom području, osobito u kontekstu razvoja suvremenih vozila čije su funkcionalnosti u velikoj mjeri definirane softverom. Planiranim aktivnostima dodatno će se unaprijediti studentski programi kroz razvoj novih i modernizaciju postojećih kolegija, a razvit će se i programi cjeloživotnog učenja usmjereni na potrebe stručnjaka iz gospodarstva. Projekt će doprinijeti jačanju kompetencija nastavnog i istraživačkog osoblja partnerskih institucija, a studenti će kroz modernizirane studijske sadržaje i uključivanje u istraživačke aktivnosti steći dodatna znanja i vještine potrebne za tržište rada. Razdoblje je provedbe projekta od 1. veljače 2026. do 31. siječnja 2028. godine, a financiran je sredstvima programa prekogranične suradnje Interreg Hrvatska - Srbija.

TERA Tehnopolis i DIGIT program otvaraju nove mogućnosti za inovativne projekte

Objavljen je Poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu Technology Scouting Programa DIGIT, usmjeren na pružanje potpore inovativnim malim i srednjim poduzećima u definiranju njihovih specifičnih tehnoloških potreba te povezivanju s akademskom zajednicom radi njihova rješavanja. Cilj Poziva jest premjesti jaz između privatnog sektora i istraživačko-akademske zajednice, olakšati prijenos znanja te potaknuti suradnju u razvoju inovacija. Krajnji je cilj jačanje inovacijskog kapaciteta i konkurentnosti poduzeća omogućavanjem pristupa specijaliziranim istraživačko-razvojnim resursima. Ukupna alokacija Poziva

cira istraživače o mogućnostima transfera tehnologije, prati istraživačke kapacitete i projekte te potiče suradnju akademske zajednice i poslovnog sektora. Podrška Tere Tehnopolis obuhvaća cijeli put od početne ideje do proizvoda i tržišne primjene, uključujući pitanja intelektualnog vlasništva, pravne i tržišne validacije, vrednovanja projekata te definiranja modela komercijalizacije. Ured pomaže u pripremi sporazuma, procjeni mogućnosti zaštite intelektualnog vlasništva i odabiru najprikladnijeg oblika komercijalizacije, poput ugovornih i kolaborativnih istraživanja, licenciranja ili osnivanja spin-out poduzeća. Osim toga, TERA Tehnopolis prati portfelj intelektualnog vlasništva, uključujući izume, patente i druga zaštitna rješenja. U okviru projekta DIGIT Ministarstvo znanosti, obra-

iznosi 2.000.000,00 EUR, dok je najviši iznos potpore koji se može dodijeliti pojedinom poduzetniku 70.000,00 EUR. Prihvatljivi prijavitelji mala su i srednja poduzeća (MSP), a prijave se zaprimaju od 21. svibnja do 31. prosinca 2026. godine. TERA Tehnopolis, kao Ured za transfer tehnologije Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, pruža sustavnu podršku istraživačima u prijenosu znanja i tehnologije iz akademskog okruženja prema gospodarstvu. Terina je uloga povezati istraživački potencijal Sveučilišta s potrebama tržišta, kroz podršku u razvoju ideja, procjeni tržišnog potencijala, validaciji rješenja te pripremi za komercijalizaciju. Ured pritom aktivno informira i edu-

zovanja i mladih provelo je opsežan program osposobljavanja odabranih kandidata, koji uključuje predavanja, praktične radionice i mentorske aktivnosti s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za prepoznavanje tehnologija visokog potencijala i poticanje suradnje između istraživačkog i poslovnog sektora. Posebno nam je drago istaknuti da je Ana Nikšić Šarić, direktorica Tera Tehnopolisa, jedna od technology scoutova. U toj ulozi pruža podršku poduzećima i organizacijama u prepoznavanju inovativnih tehnologija i rješenja, povezivanju s istraživačima i partnerima, procjeni izvedivosti projektnih ideja te pripremi konkurentnih prijava za financiranje.

Centar za popularnu kulturu pokrenuo svoj Filmski klub

Ljubica MATEK

U srijedu 22. travnja 2026. u 18,00 sati održano je prvo događanje u sklopu novoosnovanog **Filmskog kluba Centra za popularnu kulturu (CePoK) Filozofskog fakulteta u Osijeku**. Čast da bude prikazan kao prvi u nizu kulturnih i posebno vrijednih filmskih uradaka dana je filmu *Casablanca* (r. Michael Curitz), američkom klasiku iz 1942. godine. *Casablanca* predstavlja remek-djelo klasičnog Hollywooda i jedan je od najpopularnijih filmova o Drugom svjetskom ratu, nastao u napetom ozračju nakon napada na Pearl Harbor. Posjetitelje projekcije u film su uveli **doc. dr.**

sc. Luka Pejić i student Dominik Aščić. U središtu radnje nalazi se Rick Blaine (Humphrey Bogart), cinični vlasnik noćnog kluba koji se suočava s izborom između osobne sreće i borbe protiv fašizma. Film predstavlja spoj romanse, komedije i političke drame te upozorava da neutralnost u ratnim okolnostima postaje teško održiva. Dobitnik čak triju nagrada Oscar (za najbolji film, režiju i scenarij), *Casablanca* predstavlja slojevit filmski tekst koji se, osim sudbinom jedinca u kontekstu vječne potrage za ljubavlju, odanošću i prijateljstvom, bavi društvenim silnicama koje utječu na globalna zbivanja. Rickov američki bar (*Rick's Café Améri-*

cain) figurira kao mjesto na kojem se križaju putevi ideologije i novca pa se, osim kao mjesto otpora, uzdiže u simbol američkog ekonomskog interesa koji je pod parolom anti-fašističke, a kasnije antikomunističke i naposljetku antiterorističke, ideologije postao glavni pokretač svih budućih američkih ratova. **Aktivnosti Filmskoga kluba**, koje će osim **projekcija filmova** uključivati i **predavanja, panele te predstavljanja knjiga o filmu**, nisu zamišljene samo kao nadopuna znanstvenoistraživačkog i popularizacijskog djelovanja CePoK-a, nego predstavljaju i svojevrsan edukacijski iskorak u nastavnom procesu na Fi-

lozofskom fakultetu. Naime, već dugi niz godina na Odsjeku za engleski jezik i književnost izv. prof. dr. sc. Ljubica Matek izvodi kolegij *Književnost i film*, a doc. dr. sc. Luka Pejić na Odsjeku za povijest kolegij pod nazivom *Povijest filma*. U Filmskom klubu studenti će moći u nešto neformalnijem okruženju pogledati vrijedne uratke i proširiti spoznaje stečene tijekom nastave. Iako je riječ o aktivnostima obrazovnog i popularizacijskog karaktera, namijenjenima prije svega studentima Filozofskog fakulteta, ulaz je slobodan za sve zainteresirane. Krajem svibnja, Filmski klub predstaviti će publici film *Istrebljivač* (*Blade Runner*, 1982., r. Ridley Scott).

